

A vámosok ünnepén 36 kiló lefoglalt kábítószerrel és 27 millió szál cigarettáról

Tizenhétmillió utas a dél-alföldi régióban

A vámigazgatás nemzetközi szervezete január 26-át jelölte ki a vámosok napjává – a honi fináncok is ezen a napon ünnepelek. Márkus Andrást, a Vám- és Pénzügyőrség Dél-alföldi Regionális Parancsnokságának vezetőjét arról kérdeztük, hogyan alakult a szervezet élete uniós tagságunk óta.

Az elmúlt évben számos változás történt a Vám- és Pénzügyőrség Dél-alföldi Regionális Parancsnokságán is, amely Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megyében, 18 ezer 349 négyzetkilométeres területen látja el feladatait. A parancsnoksághoz tartozó külső határszakasz hossza 420 kilométer, s a régióban 825 pénzügyőr és 161 vámos közalkalmazott tevékenykedik.

Mint Márkus Andrástól, a vámrégió parancsnokától megtudtuk, a parancsnokság szervezetét az uniós normák szerint alakították át. A megyeszékhelyeken működő fővámvivatalok (Szeged, Békéscsaba, Kecskemét) az egész megyére kiterjedő illetékességgel végzik a jogszabályban meghatározott feladataikat. A jövődéki alanyok nagyságrendje és az adóbevételek biztosítása érdekében Bács-Kiskun, Csongrád és Békés megye területén a Kecskeméti Regionális Jövedéki Központ – kizárólagos hatáskörrel – jövedéki adóügyekben és az energiaadóval kapcsolatban jár el, míg a Kecskeméti Fővámvivatal, illetve kiskörösi, kiskunhalasi és bajai kirendeltségei, a Békéscsabai Fővámvivatal és orosházi kirendeltsége, valamint a Szegedi Fővámvivatal látja el a jövedéki ügyekkel, ellenőrzéssel kapcsolatos feladatokat. Az uniós csatlakozás egyébként csak kis mértékben érintette a dél-alföldi vámrégiót. A megszűnő szentesi, hódmezővásárhelyi és a kirendeltséggé átalakuló többi „kis” belterületi vámvivatal munkatársait kivéve a többieket közvetlenül nem befolyásolta a változás. A testület vezetése igyekezett a dolgozók érdekét is figyelembe venni a személyzeti jellegű intézkedések során.

A déli határszakasz kiemelt jelentőségét adja – közölte Márkus András –, hogy 2004. május 1-jétől az uniós külső határát jelenti. A Phare-forrásokból, illetve az

Vámellenőrzés a rőszkei határátkelőn

Fotó: Karnok Csaba

FOGÁSOK, NAGY TÉTELBEN

Régiók pénzügyőrei közel 800 millió forint értékben, több mint 16 ezer jogszertő cselekményt derítettek fel, ez 122 százalék a 2003-ban felfedezett jogszertőkhöz képest. A lefoglalt áruk értéke 572,5 millió forint. Továbbra is jelentős a cigarettacsempészet és az ehhez kapcsolódó felderítés, ami 2004-ben 37,5 millió szál cigarettát lefoglalását jelentette, mintegy 302,6 millió forint értékben. A lefoglalt kábítószer mennyisége kisebb a tavalyinál, de így is 36 kilogramm, 490 millió forintot érő heroint találtak meg a régió pénzügyőrei. Ezenkívül 70 ezer tablettát, különféle teljesítményfokozó szer is fennakadt a határvámvivataloknál. A pénzügyőrök 9 esetben akadályozták meg védett természeti értékek csempészetét. A 4600 példány madár, teknős, s egyéb védett állat eszmei értéke 55 millió forint volt. A régiségcsempészek 6 esetben „dolgoztak” eredménytelenül. Kiemelkedő volt a Kelebián, vasúti forgalomban felderített 27 ezer liter tiszta szesz, valamint a Bács-Kiskun megyében két tételben lefoglalt 57 ezer liter cukorkefere.

állami költségvetésből finanszírozott, az uniós elvárásoknak megfelelő fejlesztéseknek köszönhetően jelentősen megváltozott kép fogadja a határra érkező utast. A korábbi években végzett nagylaki, gyulai, kelebiái fejlesztésekkel, a rőszkei autópálya-határátkelőhely megépítésével valamint, a tompai személyforgal-

mi terminál kialakításával a testület már korábban megteremtette a szükséges feltételeket a külső vámhatár felügyeletéhez.

– Jelentősebb beruházás nem történt tavaly. Kisebb felújítást a kecskeméti fővámvivatal épületén végeztünk. A közbeszerzési eljárások megkezdődtek a battonyai vámvivatal, valamint a

bácsalmási, kizombori, tiszaszigeti és méhkeréki kirendeltségek, illetve a szolgálati helyek fejlesztése érdekében – mondta el Márkus András.

2004-ben közel 17 millió utast regisztráltak a déli, délkeleti határszakaszon, ez 2,5 millióval több az egy évvel korábinál. Mintegy 900 ezer tehergépjármű gurult át a határon, 9 százalékkal több, mint 2003-ban. A csaknem 4,5 millió személygépjármű, valamint a vasúti és vízi forgalom is emelkedő tendenciát mutat.

BÁTYI ZOLTÁN

A VÁMBEVÉTELEK

A vámbevételi számlán előírt összeg 1,131 milliárd forint, ami elmaradást jelent a várt bevételhez képest, a 26 milliárd forint befolyt áfa viszont 43 százalékkal meghaladja a tervezettet. A 40,6 milliárd forint összes bevétel tekintetében a régió több mint 23 százalékkal teljesítette túl a meghatározott szintet.

A zsebpénz tizenöt doboz cigire elég

Hetente kétszer körözött a rendőrséggel a Csongrád megyei Gyermek- és Ifjúságvédő Intézet (Gyivi) igazgatósága az ott lakó fiatalok valamelyikét. A nevelők jó szóval próbálják elviselhetőbbé tenni a családból kirekelt gyerekek életét, akik havonta mindössze tizenöt doboz cigarettára elegendő zsebpénzt kapnak.

Egy tizenéves fiú kopogott be a nyitott ajtón Barcsi Antalhoz, a Gyermek- és Ifjúságvédő Intézet igazgatójához. Az otthonban élő gyerek azért jött, hogy engedélyt kérjen a többiek nevében az esti film megtekintésére. Az igazgató nem zárkózott el a kéréstől, s a fiú örömmel távozott. Azonban a döntés nem mindig ilyen gyors a nevelőotthonban. Nem régiben például delegáció érkezett a főnöki irodába, a fiatalok azt szerették volna kiharcolni, hogy a tinidiszókban hajnal kettőig maradhassanak, és ne kelljen a házirend szerinti 22 órára beérniük a Bal fásori épületbe. Aminek ablakain és bejárati ajtóin egyébként nem azért van rács, hogy a gyerekek ki ne szökjenek, hanem azért, hogy védelmet nyújtsanak azok ellen, akik miatt odakerültek. Az igazgató azonban nem teljesíthette a kérésüket, mivel nem rendelkezik az egykori nagyhatalmú intézményvezetők jogával. Ugyanis a mai szabályok szerint a gyermekjogi biztostól kérve a gyermekvédelmi referensen át az esélyegyenlőségi szakemberig mindenkinek véleményezni kell a kérdést, és majd a bizottság dönt. Előre láthatólag a válasz nemleges lesz, mivel or-

szágos szabályt kellene módosítani. Így aztán a rendelet jó szándékú srácokat és lányokat is rákényszerít, hogy engedély nélkül maradjanak távol.

Egyébként a gyerekek – akik hat éves kortól tizennegyedik születésnapjukig élhetnek ebben az intézetben – akkor mennek ki az épületből, amikor akarnak. Szóval elmennek bulizni, aztán vagy visszajönnek még aznap, vagy nem. Az igazgatóság hetente kétszer körözti a kiskorúakat a rendőrséggel, hiszen nem szeretnék, ha bajba kerülnének. A futtatók, a bűnbándák ugyanis előszeretettel lecsapnak a cselengőkre, akiknek zsebpénze havonta 4446 forint, ami jobb esetben tizenöt doboz cigarettára elegendő, amit egyébként akár két hét alatt elszívhatnak. Az álszent társadalmi magatartás a pénzszedés legkülönbözőbb agresszív módjához vezethet.

– Ha a nevelők nem rendelkeznek kellő türelemmel, nagyon sokszor kitörne a balhé az otthonban, ők viszont, ha kell, még az iskolába is elkísérik pártfogoltjukat – hangsúlyozta Barcsi Antal. – Az persze más kérdés, hogy a gyerekek általában két órán belül visszaszöknek a Bal fásori épületbe. Fenyíteni nem lehet őket, de nem is érdemes, mert az még nagyobb ellenállást szülne. A nevelők már annak is örülnek, ha a gyerekek közötti állandó konfliktusokat elsimítják. A helyzetet nehezíti, hogy itt gyakran együtt élnek a szipózók, a szexuálisan zaklatottak, a szüleit elvesztők, a hajléktalanok, a megtámadottak és támadók is.

CS. GÁT LÁSZLÓ

Halak a város fölött – Budapesten

MUNKATÁRSUNKTÓL

Budapesten, az Accordia Ünnepi Könyvnap keretében tartották Farkas Csaba, lapunk munkatársa Halak a város fölött című könyvének bemutatóját. A Tamás Alajos Közösségi Ház-beli rendezvényen, ahol sok érdeklődő volt jelen, azoknak a szerzőknek a kötetét ismertették, akiknek a közelmúltban jelent meg könyvük a kiadónál. Gyimesi László, a kiadó munkatársa Farkas Csaba tárcakötetéről szólva kiemelte a könyvben foglalt történetek hangulati-tartalmi egységességét, melynek eredményeként a könyv szinte regényként is olvasható, ugyanakkor az egyes történetek külön-külön egységet alkotnak. Balázs Tibor, a kiadó munkatársa arra hívta fel a figyelmet, hogy a történetekben, bár alapvetően líraiak, legtöbbször megjelenik a kátfai jellegű abszurd, és a humor. Sőt olykor versként tördelve is értelmezhetők a szövegek. A kötetből Szilágyi Kinga színművész olvasott fel részletet. Az est keretében bemutatták a Láthatatlan kövek című antológiát is, amelyben Farkas Csaba szintén szerepel tárcákkal.

Vágják a nádat a Fehér-tavon

Tetőre, padlóra, kerítés mellé szélfogónak szánják

Nádat vágni vagy akkor lehet, ha hosszan tartó, kemény fagy van, megbírja a jég a gépet – vagy, ellenkezőleg, ha már fölengedett a víz. A gép ugyanis tud jégen járni, vízben járni, csak azt nem szereti, ha beszakad alatta a jég. Folyik a nádaratás a Fehér-tavon, a termés java része Nyugat-Európába kerül.

A szegedi Fehér-tó területe 2000 hektár. Ezen belül a Szegedfish Kft.-hez 1500, a Kiskunsági Nemzeti Parkhoz 500 hektár tartozik. A nádmennyiség tekintetében épp fordított a helyzet, a nemzeti park területén több, a halgazdaságnak kevesebb a nád. – Területünkön évente 60 ezer kőve nádat értékesítünk – mondja Lódi György, a kft. termelési igazgatója. A nádat a Négyes 90 Kft.-nek adják el, mégpedig levágatlanul, azaz „lábon”. Ebből 15 ezer kővet évről évre visszavásárol a gazdaság, partvédelmi célokra. A Kiskunsági Nemzeti Parkhoz tartozó területen a szintén Velencei-tó melletti Dinnyés

Kemény munka a nádvágás, az aratóknak az időjárás viszontagságaival is meg kell küzdeniük

Fotó: Gyenes Kálmán

központtal működő Nád-Ker Rt. végzi a nádaratást, s e területen évente – mint Nagy Sándor ügyvezető igazgatótól megtudtuk – 80-90 ezer kővet termel. Nemcsak vágják, föl is dolgozzák a nádat. Háromszáz ezer kővet tetőfedő nádat adnak el évente (tetőfedésre vékonyabb, rövidebb szá-

lú nád alkalmas), nádszövetből 1 millió négyzetméternyi – ez a cég fő terméke. Kerítések mellé állítják, szélárteresztő, szemnek átláthatatlan határoló felületet keletkezik. Nádpadlót is készítenek, ez a legkitűnőbb szigetelőanyag. A nádtermés nagyobb része Nyu-

gat-Európába kerül. A kertészeti kerítést üvegházak fényterhelésének csökkentésére használják. A Fehér-tavi nád egyébként – és ezt ismét Lódi György mondja – különösen kapos: a szikes területen növe nád az átlagosnál ellenállóbb, építészeti alanyagnak kitűnő.

– Már édesapám is foglalkozott nádaratással – mondja Márki János, aki mezőgazdasági munka mellett, kiegészítő tevékenységként arat a Fehér-tavon, feleségével, segítő társakkal. A nádaratásért bérlet dunántúli cégeknek nem kell külön embereket ideutaztatniuk. Egyfajta

kételtű kombájn levágja a nádat, s kővébe is köti. Egy-egy nádkévének 65 centi vastagnak kell lennie alul. Márki János többésmagával végzi a munkát, így napi 4-6 hektárt tud levágni. Nádat aratni egyébként – tudtuk meg a Kiskunsági Nemzeti Park munkatársától – csak vegetációs időn kívül lehet. És nem vágnak le minden nádat a tavon: vannak nádszigetek, amelyeket évről évre meghagyunk, fészkelőhelyet biztosítanak például a kanalas gémnek, nemeskócsagnak. Ezek a helyek az úgynevezett „avas nádasok”. Magának a nádnek a fejlődéséhez azonban az kell, hogy évről évre levágják. A balatoni nádasok leromlása is azért következett be – mondja Nagy Sándor –, mert gyakori, hogy helyenként évekig levágatlanul marad a nád. Ez csökkenti az új hajtások fejlődésének lehetőségét, és a tő minőségét is rontja, mert az elpusztult nád szervesanyag-tartalma bekerül a vízbe.

F. CS.